

Justitsministeriet
Politi- og Strafferetsafdelingen

DATO 22. januar 2014

JOURNAL NR.

RA-2012-120-0033

BEDES ANFORT VED SVARSKRIVELSER

SAGSBEHANDLER: CAK

RIGSADVOKATEN

FREDERIKSHOLMS KANAL 16
1220 KØBENHAVN K

TELEFON 72 68 90 00
FAX 72 68 90 04

Anvendelsen af varetægtsfængsling i isolation i 2012

Jeg fremsender herved Rigsadvokatens redegørelse om anvendelse af varetægtsfængsling i isolation i 2012. Redegørelsen bygger på politikredsenes indberetninger om isolationsfængslinger afsluttet i 2012 og Justitsministeriets Forskningskontors bearbejdning af dette datamateriale. Redegørelsens hovedkonklusioner er gengivet nedenfor i punktform.

Som det fremgår af redegørelsen, har der fra 2011 til 2012 været et fald i antallet af varetægtsfængslinger i isolation fra 186 i 2011 til 132 i 2012, mens den gennemsnitlige varighed af isolationsfængslingerne var på 24 dage, hvilket svarer til gennemsnittet i 2011.

Jeg skal i den forbindelse bemærke, at anvendelsen af isolationsfængsling vil kunne bero på en række forskellige faktorer med hensyn til udviklingen i og bekæmpelsen af kriminalitet. Udviklingen i antallet af isolationsfængslinger kan derfor ikke vurderes isoleret og heller ikke i sig selv ses som udtryk for en ændret anvendelse af isolationsfængsling. Således vil f.eks. en stigning i kriminalitetstyper, hvor efterforskningen kan nødvendiggøre isolationsfængsling, naturligt kunne indebære en stigning i anvendelsen af isolationsfængsling. Tilsvarende vil en særlig politimæssig indsats over for sådanne kriminalitetstyper naturligt kunne føre til en stigning i anvendelsen af isolationsfængsling.

Det relativt begrænsede samlede antal tilfælde, hvor isolationsfængsling anvendes, indebærer samtidig, at blot enkelte større sager med et antal sigtede, der varetægtsfængsles i isolation, vil kunne have mærkbar betydning for udviklingen i det samlede antal

isolationsfængslinger på landsplan – og eventuelt for den gennemsnitlige varighed heraf. Da anvendelsen af isolationsfængsling beror på de helt konkrete omstændigheder i den enkelte sag, herunder på karakteren af kriminaliteten og den eller de involverede sigtedes forhold, vil det også af den grund kun i begrænset omfang være muligt ud fra udviklingen i antallet og varigheden af isolationsfængslinger at sige noget mere generelt om anvendelsen af varetægtsfængsling i isolation.

I 2012 blev der i alt foretaget 132 isolationsfængslinger.

Antallet af isolationsfængslinger er faldet med 29 % i forhold til 2011, hvor der blev foretaget i alt 186 isolationsfængslinger. Der er tale om det næstlaveste antal siden 2001, hvor Rigsadvokaten indførte indberetningsordningen vedrørende isolationsfængsling. I forhold til 2001 er der tale om et samlet fald på 76 %.

Den gennemsnitlige varighed af isolationsfængslinger i 2012 var 24 dage, hvilket svarer til gennemsnittet i 2011. Den gennemsnitlige varighed har været faldende fra 2003 til 2010 og uændret siden 2010.

Antallet af isolationsfængslinger i 2012 med en varighed på mere end 8 uger var 5, svarende til antallet i 2011.

Ingen unge under 18 år blev isolationsfængslet i 2012.

RIGSADVOKATEN

SIDE 2

1. Baggrund

1.1. Indberetningsordningen

Justitsministeriet tilkendegav i forarbejderne til lov nr. 428 af 31. maj 2000 om ændring af retsplejeloven og straffeloven (varetægtsfængsling i isolation mv.), at man løbende ville følge udviklingen i antallet og varigheden af varetægtsfængslinger i isolation.

I fortsættelse heraf anmodede Justitsministeriet ved brev af 16. juni 2000 Rigsadvokaten om at iværksætte en løbende statistikindsamling vedrørende udviklingen og varigheden af isolationsfængslinger, der kunne danne grundlag for en årlig redegørelse til Justitsministeriet.

På baggrund heraf iværksatte Rigsadvokaten ved Rigsadvokaten Informerer nr. 21/2001 en indberetningsordning vedrørende anvendelsen af varetægtsfængsling i isolation. Ved ordningen blev politikredsene pålagt at indberette en række oplysninger vedrørende afsluttede isolationsfængslinger til Rigsadvokaten.

Indberetningerne har dannet grundlag for, at Rigsadvokaten for hvert år siden 2001 har kunnet afgive en redegørelse til Justitsministeriet for anvendelsen af varetægtsfængsling i isolation.

I forarbejderne til lov nr. 1561 af 20. december 2006 om ændring af retsplejeloven (varetægtsfængsling i isolation) tilkendegav Justitsministeriet, at man fortsat ønskede

at modtage en årlig redegørelse fra Rigsadvokaten om anvendelse af isolationsfængsling og de initiativer, som udviklingen måtte give anledning til.

På den baggrund blev det i Rigsadvokatmeddelelse 4/2008 bestemt, at man skulle opretholde indberetningsordningen vedrørende afsluttede isolationsfængslinger.

Denne redegørelse vedrører anvendelsen af varetægtsfængsling i isolation i 2012 og er baseret på analyser, som Justitsministeriets Forskningskontor har gennemført på grundlag af politikredsens kvartalsvise indberetninger til de regionale statsadvokater vedrørende oplysninger om afsluttede isolationsfængslinger.

RIGSADVOKATEN

Justitsministeriets Forskningskontors analyse er vedlagt som bilag A.

SIDE 3

Endvidere vedlægges bilag B-E, der indeholder nærmere oplysninger og statistik om varetægtsfængslinger i isolation i 2012.

1.2. Datagrundlag

Denne redegørelse er udformet efter de retningslinjer, der efter drøftelser med Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen og Rigspolitichefen samt efter forelæggelse for Strafferetsplejeudvalget har været gældende for mine tidligere redegørelser om anvendelsen af varetægtsfængsling i isolation. Redegørelsen omfatter samtlige afsluttede isolationsfængslinger i 2012.

Oplysningerne til brug for statistikken for 2012 er i lighed med mine redegørelser for anvendelsen af isolationsfængsling i 2004-2011 udtrukket fra politiets journalsystem (POLSAS) og bearbejdet af Justitsministeriets Forskningskontor, jf. bilag A.

2. Anvendelsen af isolationsfængsling i 2012

• Antal

Der var 132 afsluttede varetægtsfængslinger i isolation i 2012.

Det fremgår af Justitsministeriets Forskningskontors undersøgelse, at isolationsfængsling i næste alle tilfælde er anvendt i forhold til meget grove lovovertrædelser. 97,7 % af isolationsfængslingerne – 129 ud af 132 – vedrører således lovovertrædelser, der efter loven kan medføre 6 års fængsel eller derover.

Kun 2,3 % (3) af isolationsfængslingerne vedrører lovovertrædelser, der normalt ikke kan medføre fængsel i 4 år eller derover. For disse sager gælder en ufravigelig grænse på 14 dage for anvendelse af isolationsfængsling.

Det fremgår af Justitsministeriets Forskningskontors undersøgelse, at der i én af disse 3 sager er sket isolationsfængsling i mere end 14 dage. Denne isolationsfængsling varede 22 dage og vedrørte indbrud i virksomhed. Isolationsfængslingens udstrækning ud over 14 dage skyldtes, at indbruddets grovhed ifølge sigtelsen, jf. straffelovens § 286, stk. 2, gav mulighed for fængsel i indtil 8 år og dermed mulighed for isolationsfængsling i op til 8 uger.

- **Procentvis andel af varetægtsfængslinger i isolation**

Der blev anvendt isolation i 2,4 % af samtlige varetægtsfængslinger i 2012, jf. bilag A, tabel 2.

RIGSADVOKATEN

SIDE 4

- **Samlet varighed**

Der blev i alt isolationsfængslet i 3.182 dage i 2012, mens det var 4.535 dage i 2011. Det samlede antal dages isolationsfængsling er således faldet med 29,8 % fra 2011 til 2012.

- **Gennemsnitlig varighed**

Varetægtsfængslingerne i isolation havde i 2012 en gennemsnitlig varighed på 24 dage.

96,2 % (127) af isolationsfængslingerne blev afsluttet inden 8 uger. 87,1 % (115) blev afsluttet inden 6 uger. 74,2 % (98) blev afsluttet inden 4 uger, mens 47 % (62) blev afsluttet inden 2 uger.

3,8 % (5) af isolationsfængslingerne havde en varighed på mellem 8 uger og 3 måneder.

Isolationsfængslingerne med en varighed på mere end 8 uger er behandlet nærmere nedenfor.

For yderligere oplysninger om varigheden af de afsluttede isolationsfængslinger i 2012 henvises til bilag A, tabel 3 og 4.

- **Isolationsfængsling med en varighed på mere end 8 uger**

Efter retsplejelovens § 770 d, stk. 3, kan en isolationsfængsling ikke forlænges ud over 8 uger, hvis arrestanten er over 18 år, eller ud over 4 uger, hvis arrestanten er under 18 år, medmindre Rigsadvokatens godkendelse foreligger, og retten derefter tiltræder anklagemyndighedens begæring. Bestemmelsen lovfæster den tidligere gældende fore-

læggelsesordning vedrørende isolationsfængslinger ud over 3 måneder, der var fastsat af Rigsadvokaten. Formålet med forelæggelsesordningen er at sikre en restriktiv og ensartet praksis for dispensation fra tidsgrænserne.

Som nævnt var der i 2012 5 isolationsfængslinger med en varighed på mere end 8 uger. De angik alle narkotikakriminalitet (§ 191, stk.1) og var fra henholdsvis Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi samt Syd- og Sønderjyllands Politi.

Bilag E indeholder en nærmere beskrivelse af disse isolationsfængslinger.

RIGSADVOKATEN

- **Isolationsfængsling af personer under 18 år**

SIDE 5

I 2012 var ingen unge under 18 år isolationsfængslet.

- **Fordeling på kriminalitetstyper**

Isolationsfængslingerne i 2012 har følgende fordeling efter kriminalitetstype: Narkotikakriminalitet (71,2 %), manddrab og forsøg herpå (11,4 %), terrorisme (6,8 %), forbrydelser vedrørende våben (3,8 %), vold og trusler mv. (3,8 %), anden berigelseskriminalitet (2,3 %) og røveri (0,8 %).

De 5 sager med mere end 8 ugers isolationsfængsling vedrørte sigtelser for henholdsvis smugling og salg af narkotika. I gennemsnit har disse 5 isolationsfængslinger varet i 77 dage. Den gennemsnitlige varighed af isolationsfængsling ved manddrab og forsøg herpå var 33 dage, mens den gennemsnitlige varighed for sigtelser for narkotikakriminalitet var i 25 dage. I øvrigt bemærkes, at den gennemsnitlige varighed af isolationsfængslinger for manddrab, røveri, anden berigelse og narkotikakriminalitet var længere i 2012 end i 2011, mens den gennemsnitlige varighed for sager vedrørende terrorisme og våben var noget længere i 2011 end i 2012.

For nærmere oplysning henvises til bilag A, tabel 4.

- **Regional fordeling**

Københavns Politi foretog samlet set flest isolationsfængslinger i 2012, idet 61,4 % (i alt 81) af alle isolationsfængslinger blev foretaget i sager, der blev behandlet af Københavns Politi. Antallet af isolationsfængslinger i de øvrige kredse var væsentligt lavere. Bornholms Politi foretog næstflest isolationsfængslinger. Her blev 10,6 % (i alt 14) af samtlige isolationsfængslinger foretaget. Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi samt Nordjyllands Politi foretog tredjeflest isolationsfængslinger. Her blev i hver politikreds 6 % (i alt 8 i hver politikreds) af samtlige isolationsfængslinger foretaget. Herudover blev der foretaget mellem 4 og 6 isolationsfængslinger i 4 politikredse og henholdsvis 0 og 2 isolationsfængslinger i yderligere 4 politikredse.

Bornholms Politi foretog flest isolationsfængslinger set i forhold til antallet af varetægtsfængslinger, idet 37,8 % af samtlige varetægtsfængslede i Bornholms Politikreds blev anbragt i isolation i 2012. Det bemærkes, at det drejer sig om i alt 14 isolationsfængslinger ud af i alt 37 varetægtsfængslinger. Københavns Politi foretog næstflest isolationsfængslinger i forhold til antallet af varetægtsfængslede, idet 4 % (i alt 81) af samtlige varetægtsfængslede i denne kreds (i alt 2.002) blev anbragt i isolation i 2012.

Der henvises for yderligere oplysninger til bilag A, tabel 3, som indeholder en oversigt over antallet og varigheden af isolationsfængslinger og antallet af varetægtsfængslinger fordelt på politikredse, ligesom bilaget angiver den procentvise andel af isolationsfængslinger i forhold til antallet af varetægtsfængslinger i 2012. Om tilsynet med isolationsfængslinger, herunder evt. lokale og regionale forskelle i anvendelsen heraf, henvises til pkt. 4 nedenfor.

RIGSADVOKATEN

SIDE 6

3. Udvikling i forhold til tidligere år

- **Antallet af varetægtsfængslinger i isolation**

Udviklingen i anvendelsen af isolationsfængslinger har varieret en del i perioden 2001-2012.

Fra 2001-2003 faldt antallet af isolationsfængslede fra 553 til 476. I 2004 steg antallet til 580, mens det i perioden 2005-2007 igen faldt. I 2005 var der således 499 isolationsfængslinger, mens der var 475 isolationsfængslinger i 2006 og 273 isolationsfængslinger i 2007. I 2008 steg antallet af isolationsfængslinger til 327, mens der i 2009 var tale om et fald til 210 og i 2010 igen et fald til 127. I 2011 steg antallet af isolationsfængslinger til 186.

Fra 2011 til 2012 er der sket et fald fra 186 isolationsfængslinger til 132 isolationsfængslinger, svarende til et fald på 29 %.

Fra 2001, hvor Rigsadvokaten indførte indberetningsordningen vedrørende isolationsfængsling, til 2012 er der tale om et samlet fald på 76,1 %, og de 132 isolationsfængslinger i 2012 er det næstlaveste antal i hele perioden siden 2001.

For nærmere oplysning henvises til bilag A, tabel 1, og bilag B.

Faldet i antal isolationsfængslinger fra 2011 til 2012 angår især sager om manddrab og forsøg herpå samt forbrydelser vedrørende våben, idet førstnævnte er faldet fra 48 til 15 isolationsfængslinger, mens sidstnævnte er faldet fra 16 til 5 isolationsfængslinger,

jf. bilag A, tabel 4. Dette afspejler en nedgang både i antallet af sigtelser for manddrab og forsøg herpå og i antallet af sigtelser i sager vedrørende våben fra 2011 til 2012, men faldet i isolationsfængslinger er dog for begge kriminalitetstyper noget mere markant end faldet i antal sigtelser.

- **Den samlede varighed af isolationsfængslingerne**

Det samlede antal dage i isolation er faldet fra 4.535 i 2011 til 3.182 i 2012, hvilket svarer til et fald på 29,8 %.

RIGSADVOKATEN

- **Den gennemsnitlige varighed af isolationsfængslingerne**

SIDE 7

Varetægtsfængslingerne i isolation varede i årene 2001 til 2011 i gennemsnit 28 dage (2001), 30 dage (2002), 37 dage (2003), 36 dage (2004), 33 dage (2005), 29 dage (2006), 27 dage (2007), 21 dage (2008), 22 dage (2009), 24 dage (2010) og 24 dage (2011), jf. bilag B.

I 2012 var den gennemsnitlige varighed af isolationsfængslingerne 24 dage, hvilket svarer til gennemsnittet i 2011. I øvrigt bemærkes, at den gennemsnitlige varighed af isolationsfængslinger for manddrab, røveri, anden berigelse og narkotikakriminalitet var længere i 2012 end i 2011, mens den gennemsnitlige varighed for sager vedrørende terrorisme og våben var noget længere i 2011 end i 2012.

- **Antallet af isolationsfængslinger med en varighed på mere end 8 uger**

Anvendelsen af isolationsfængslinger med en varighed på mere end 8 uger har varieret en del i perioden fra 2001 til 2012, jf. bilag B.

I 2001 var der således 79 isolationsfængslinger på mere end 8 uger. I 2002 faldt dette tal til 73. Herefter var der en kraftig stigning til 106 i 2003 og 142 i 2004. Siden 2004 er antallet faldet markant – til 63 i 2005, 55 i 2006, 19 i 2007, 7 i 2008, 10 i 2009, 1 i 2010 og 5 i 2011.

I 2012 var der 5 isolationsfængslinger på mere end 8 uger.

- **Ingen unge under 18 år isolationsfængslet i 2012**

Der var i 2012 ingen personer under 18 år, der var isolationsfængslede.

Anvendelse af isolationsfængsling i forhold til unge under 18 år i perioden 2001-2012 fremgår af bilag C.

Det fremgår heraf, at antallet af anvendte isolationsfængslinger har været lavt i hele perioden (2001-2012), idet isolationsfængsling alene har været anvendt overfor mellem 0 og 6 unge under 18 år hvert år. Det fremgår endvidere, at isolationsfængslingerne set over hele perioden har haft en varighed på mellem 1 og 56 dage, og at varigheden generelt har været faldende.

4. Rigsadvokatens fremtidige kontrol med anvendelsen af isolationsfængsling

Som en del af den generelle styrkelse af kvalitets- og legalitetskontrollen i anklagemyndigheden blev indberetningsordningen i Rigsadvokatmeddelelse 4/2008 i februar 2012 justeret således, at politikredsene skal sende deres kvartalsvise statistiske udtræk om afsluttede isolationsfængslinger til den regionale statsadvokat, således at de to regionale statsadvokater kan inddrage dem i det almindelige tilsyn med politikredsene.

RIGSADVOKATEN

SIDE 8

De regionale statsadvokater forudsættes i årsrapporten til Rigsadvokaten om kvalitets- og legalitetssikringen af straffesagsbehandlingen i politikredsene i relevant omfang at redegøre for udviklingen i antallet og varigheden af isolationsfængslinger, baggrunden herfor samt tiltag til at begrænse omfanget, ligesom statsadvokaterne forudsættes at forholde sig til eventuelle lokale og regionale forskelle i antallet og andelen af varetægtsfængslinger i isolation.

Som omtalt i de senere års redegørelser om langvarige varetægtsfængslinger har Rigsadvokaten gennem de senere år arbejdet målrettet med at forenkle og afskaffe manuelle indberetningsformer. I den forbindelse er der i 2013 blevet udviklet en ny applikation i anklagemyndighedens ledelsesinformationsværktøj, QlikView, som indebærer, at opgørelsen af brugen af varetægtsfængsling kan baseres på data direkte fra et centralt elektronisk datagrundlag i Politiets Sagsbehandlingssystem, POLSAS. Den nye applikation har dannet grundlag for min redegørelse for 2011 og 2012 om anvendelse af langvarige varetægtsfængslinger. Der arbejdes for tiden på, at applikationen tillige skal omfatte varetægtsfængsling i isolation.

Det forventes, at applikationen bl.a. kan styrke muligheden for løbende at følge varigheden og antallet af varetægts- og isolationsfængslinger og for at arbejde mere målrettet med at begrænse varetægtsfængslingernes længde, herunder varetægtsfængsling i isolation.

Den nye ledelsesinformation forventes samtidig at overflødigsgøre den hidtidige indberetningsordning for isolationsfængslinger, der dermed vil kunne udfases i 2014. Informationer, der hidtil er fremgået af de skemaer, politikredsene har indsendt, forventes således fremover i nødvendigt omfang tilvejebragt ved udtræk fra politiets og anklagemyndighedens sagsbehandlingssystemer.

Derudover er der i 2013 med baggrund i bl.a. den nye ledelsesinformation blevet udviklet og implementeret et nyt koncept for statsadvokaternes tilsyn med politikredsenes anvendelse af varetægtsfængslinger. I takt med, at den nye ledelsesinformation tillige udvikles for så vidt angår isolationsfængslinger, vil tilsynskonceptet tillige omfatte statsadvokaternes tilsyn med politikredsenes anvendelse af isolationsfængslinger.

Det er således forventningen, at min årlige redegørelse om anvendelse af varetægtsfængsling i isolation fremover vil basere sig på centrale elektroniske dataudtræk fra POLSAS på samme måde, som det nu er tilfældet med redegørelsen om langvarige varetægtsfængslinger. Jeg vil med afsæt i den nye ledelsesinformation og i statsadvokaterne årsrapporter samt i forbindelse med de konkrete sager, der forelægges for Rigsadvokaten med henblik på isolationsfængsling ud over 8 uger, fortsat nøje følge udviklingen i anvendelsen af varetægtsfængsling i isolation.

RIGSADVOKATEN

SIDE 9

Med venlig hilsen

Ole Hasselgaard

STATISTIK OM ISOLATIONSFÆNGSLING

I forlængelse af ændring af reglerne om varetægtsfængsling i isolation i 2000 blev det besluttet, at der skal gennemføres en løbende statistikindsamling, således at Justitsministeriet årligt modtager oplysninger om anvendelsen af isolationsfængsling.

I det følgende redegøres for de statistiske oplysninger for år 2012. Data til brug for statistikken er indhentet af Rigsadvokaten og bearbejdet af Justitsministeriets Forskningskontor.

1. Datagrundlaget

Oplysninger til brug for denne statistik er tilvejebragt ved, at de enkelte politikredse er anmodet om at indberette samtlige *afsluttede isolationsfængslinger* i 2012. Indberetningen omfatter oplysninger om isolationsfængslingens varighed, den fængsledes alder samt arten af den kriminalitet, den isolationsfængslede er sigtet for.

Oplysningerne stammer fra udtræk fra POLSAS i de enkelte politikredse, idet politikredsene anvender et særligt registreringsmodul for isolationsfængslinger.

2. Udviklingen i antallet af isolationsfængslinger

Der er modtaget oplysninger om i alt 132 afsluttede isolationsfængslinger i 2012, jf. tabel 1.

Tabel 1. Udviklingen i antallet af isolationsfængslinger, 2001-2012.

	Antal isolationsfængslinger
2001	553
2002	501
2003	476
2004	580
2005	532
2006	475
2007	273
2008	327
2009	210
2010	127
2011	186
2012	132

Som det ses af tabellen, har antallet af isolationsfængslinger varieret noget, men har de fleste år frem til 2006 har ligget på ca. 500 årlige isolationsfængslinger. I 2007 var antallet noget mindre, hvilket kan hænge sammen med en lovændring fra 1. januar 2007, som har sigtet på at reducere brugen af isolationsfængsling. Desuden kan det efterslæb, retsreformen måtte have medført, have influeret på mindskningen. Fra 2007 til 2008 ses en stigning på 20 pct. i antallet af isolationsfængslinger, men dette følges af et markant fald (på 36 pct.) fra 2008 til 2009 og endnu et markant fald fra 2009 til 2010 (på 40 pct.). Fra 2010 til 2011 er det sket en stigning på 46 pct., men i 2011 er der dog stadig tale om et relativt lille antal isolationsfængslinger, nemlig i alt 186. Fra 2011 til 2012 er antallet af isolationsfængslinger faldet med 29 pct. fra 186 til 132 isolationsfængslinger og ligger dermed på et relativt lavt niveau.

Faldet i isolationsfængslinger fra 2011 til 2012 angår især sager om manddrab og forsøg herpå samt forbrydelser vedrørende våben, idet førstnævnte er faldet fra 48 til 15 isolationsfængslinger, mens sidstnævnte er faldet fra 16 til 5 isolationsfængslinger, jf. tabel 4. Dette afspejler en mindskning både i antallet af sigtelser for manddrab og forsøg herpå og i antallet af sigtelser i sager vedrørende våben fra 2011 til 2012, men faldet i isolationsfængslinger er dog for begge kriminalitetstyper noget mere markant end faldet i antal sigtelser.

3. Antallet og varigheden af isolationsfængslinger og antallet af varetægtsfængslinger fordelt efter politikreds

I 2012 blev 2,4 pct. af de varetægtsfængslede blev anbragt i isolation.¹

Tabel 2. Udviklingen i antallet af isolationsfængslinger i forhold til antal varetægtsfængslinger, 2001-2012.

	Andel varetægtsfængslinger med isolation
2001	9,5 %
2002	8,2 %
2003	7,7 %
2004	9,8 %
2005	9,2 %
2006	8,0 %
2007	4,6 %
2008	5,3 %
2009	3,2 %
2010	1,9 %
2011	2,8 %
2012	2,4 %

I 2012 var varigheden af isolationsfængslingerne i 47 pct. af tilfældene på indtil 14 dage, mens yderligere 40 pct. varede fra 2 uger og til og med 6 uger. De resterende 13 pct. varede mere end 6 uger, jf. tabel 3. Ingen isolationsfængslinger varede mere end 3 måneder.

¹ Beregningerne for de tidligere år er baseret på ikke-opdaterede oplysninger om påbegyndte varetægtsfængslinger i stedet som i 2012 på opdaterede, afsluttede varetægtsfængslinger, hvorfor oplysningerne over årene, jf. tabel 2, ikke er helt sammenlignelige. Et ensartet beregningsgrundlag ville give en større andel isolationsfængslede i de tidligere år.

Tabel 3 viser, at Bornholms Politi har den største andel isolationsfængslinger i forhold til antallet af varetægtsfængslinger, idet 37,8 pct. af de varetægtsfængslede har været anbragt i isolation. Også i de tidligere år har Bornholms Politi ligget højt med hensyn til anvendelse af isolationsfængsling. På andenpladsen ligger Københavns Politi, hvor 4,0 pct. af varetægtsfængslingerne i 2012 har været forbundet med isolationsfængsling, mens der for Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi er tale om 2,9 pct. – den tredjestørste andel isolationsfængslinger i forhold til antal varetægtsfængslinger.

*Tabel 3. Antallet og varigheden af isolationsfængslinger og antallet af varetægtsfængslinger fordelt på politikreds 2012.**

Politikreds	Varetægtsfængslinger	Afsluttede isolationsfængslinger	Andel isolationsfængslinger i forhold til varetægtsfængslinger	Varighed af isolationsfængslinger						
				1-7 dage	8-14 dage	15-28 dage	29-42 dage	43-56 dage	57 dage-3 mdr.	over 3 mdr.
Nordjylland	284	8	2,8 %	0	5	3	0	0	0	0
Østjylland	387	2	0,5 %	0	2	0	0	0	0	0
Midt- og Vestjylland	414	0	0,0 %	0	0	0	0	0	0	0
Syddøstjylland	237	0	0,0 %	0	0	0	0	0	0	0
Syd- og Sønderjylland	431	5	1,2 %	0	3	1	0	0	1	0
Fyn	311	6	1,9 %	1	3	2	0	0	0	0
Sydsjællands og Lolland-Falster	276	8	2,9 %	0	3	1	0	0	4	0
Midt- og Vestsjælland	330	4	1,2 %	0	3	1	0	0	0	0
Nordsjælland	457	4	0,9 %	1	3	0	0	0	0	0
Københavns Vestegn	341	0	0,0 %	0	0	0	0	0	0	0
København	2.002	81	4,0 %	6	18	28	17	12	0	0
Bornholm	37	14	37,8 %	6	8	0	0	0	0	0
I alt	5.507	132	2,4	14	48	36	17	12	5	0

* Oplysninger om antal varetægtsfængslede stammer fra Rigsadvokaten og angår afsluttede varetægtsfængslinger.

Tabellen viser også, at isolationsfængslingerne i København er længerevarende end i dem i de øvrige politikredse, idet andelen af isolationsfængslinger på over to uger er større i denne politikreds end i de øvrige. Dette kan hænge sammen med, at København både har relativt mange og relativt komplicerede sager med narkotikakriminalitet, idet andelen af isolationsfængslinger vedrørende narkotikakriminalitet dels er større i Københavns politikreds og dels varer længere end i andre politikredse.

4. Kriminalitetens art sammenholdt med varigheden af isolationsfængslinger

Tabel 4 viser sammenhængen mellem isolationsfængslingens varighed og den kriminalitet, de isolationsfængslede er sigtet for. Den gennemsnitlige varighed af alle isolationsfængslingerne i 2012 var 24 dage, hvilket svarer til gennemsnittet i de to foregående år.

De fem tilfælde af mere end otte ugers isolationsfængsling angår sigtelser for hhv. smugling og salg af narkotika. I gennemsnit har de fem isolationsfængslinger været i 77 dage. Manddrab og forsøg herpå indtager en førsteplads med hensyn til varigheden af isolationsfængslingen med et gennemsnit på 33 dage, men isolationsfængslede for narkotikakriminalitet i gennemsnit har været varetægtsfængslet i isolation i 25 dage. I øvrigt bemærkes, at den gennemsnitlige varighed af isolationsfængslinger for manddrab, røveri, anden berigelse og narkotikakriminalitet var længere i 2012 end i 2011, mens den gennemsnitlige varighed for sager vedrørende terrorisme og våben var noget længere i 2011 end i 2012.

Tabel 4. Kriminalitetens art sammenholdt med varigheden af isolationsfængslinger, 2011 og 2012.

Kriminalitetens art	Varighed af isolationsfængslinger										
	1-7 dage	8-14 dage	15-28 dage	29-42 dage	43-56 dage	57 dage – 3 mdr.	over 3 mdr.	I alt 2012	I alt 2011	Gennemsnit dage 2012	Gennemsnit i dage i 2011
Manddrab og forsøg herpå	1	2	6	0	6	0	0	15	48	33	28
Vold og trusler m.v.	2	3	0	0	0	0	0	5	4	11	11
Seksualitetsforbrydelser	0	0	0	0	0	0	0	0	1	-	6
Røveri	0	1	0	0	0	0	0	1	7	13	10
Anden berigelse	0	2	1	0	0	0	0	3	6	16	11
Narkotikakriminalitet	11	33	22	17	6	5	0	94	100	25	24
Våben	0	5	0	0	0	0	0	5	16	11	18
Terrorisme	0	2	7	0	0	0	0	9	3	22	107
Andre straffelovs- overtrædelser	0	0	0	0	0	0	0	0	1	-	6
I alt	14	48	36	17	12	5	0	132	186	24	24

Det samlede antal dage isolationsfængsling i 2012 var på 3.182 dage mod 4.535 i 2011 og 3.083 i 2010. Det samlede antal dage isolationsfængsling er faldet med 30 pct. fra 2011 til 2012.

5. Isolationsfængsling af unge under 18 år

Der var i 2012 ingen personer under 18 år, der var isolationsfængslede.

6. Nye længstetider for isolationsfængslingen

Ifølge reglerne om isolationsfængsling må isolation ikke finde sted i et samlet tidsrum af mere end 14 dage, såfremt sigtelsen angår en lovovertrædelse, der ikke kan medføre fængsel i 4 år (retsplejelovens § 770 c, stk. 1), ikke i mere end 4 uger, hvis lovovertrædelsen kan medføre fængsel i mindst 4 år, men under 6 år (stk. 2), og ikke i mere end 8 uger, hvis lovovertrædelsen kan medføre fængsel i 6 år eller derover (stk. 3). Der kan dog af retten undtagelsesvis dispenseres fra 8-ugers reglen, hvis lovovertrædelsen forventes at medføre fængselsstraf på mindst 2 år (stk. 3).

I 2012 har der været tre isolationsfængslinger i sager, der angår lovovertrædelser, der i normale tilfælde ikke kan medføre fængsel på 4 år eller derover. I ét af disse tilfælde har isolationsfængslingen været mere end de 14 dage, loven foreskriver som maksimum. Denne sag omhandler tyveri (indbrud i virksomhed) og er fra Sydsjællands og Lolland-Falsters politi.

Alle de øvrige 129 isolationsfængslinger i 2012 angår lovovertrædelser, der kan medføre mindst 6 års fængsel. Heraf varedes fem isolationsfængslinger som nævnt mere end 8 uger, og samtlige angår narkotikakriminalitet. Fire af dem er fra Sydsjællands og Lolland-Falsters politi, og disse er i sag sammen vedrørende salg af narkotika (§ 191, stk. 1). Herudover er der en enkelt sag om smugling af narkotika (§ 191, stk. 2) fra Syd- og Sønderjyllands politi.

Oversigt over antallet af afsluttede isolationsfængslinger fordelt efter varighed i perioden 2001-2012

Varighed	1-7 dage	8-14 dage	15-28 dage	29-42 dage	43-56 dage	57dage - 3 mdr.	Over 3 mdr.	I alt over 8 uger	Gennem- snit i dage	I alt
2001	70	173	132	57	42	71	8	79	28	553
2002 ¹	52	143	128	66	39	69	4	73	30	531
2003	28	142	109	52	39	85 ²	21 ²	106	37	476
2004	48	173	114	50	53	126	16	142	36	580
2005	70	148	105	69	44	52	11	63	33	499
2006	57	142	110	67	45	53	2	55	29	475
2007	37	95	60	28	34	15	4	19	27	273
2008	52	134	73	32	29	5	2	7	21	327
2009	36	90	41	18	15	5	5	10	22	210
2010	10	44	35	22	15	0	1	1	24	127
2011	29	67	36	14	35	2	3	5	24	186
2012	14	48	36	17	12	5	0	5	24	132

¹ I ét tilfælde har isolationsfængslingen været afbrudt og herefter genoptaget. I tabellen er isolationsperioderne registreret særskilt. Der er derfor registreret i alt 501 isolationsfængslinger vedrørende i alt 500 personer.

² Korrigeret på baggrund af nye oplysninger i forhold til Rigsadvokatens redegørelse for isolationsfængslinger i 2003. Justitsministeriets Forskningsenhed har oplyst, at korrektionen ikke medfører ændringer i de gennemsnitlige tal for 2003.

Oversigt over antal og varighed af afsluttede isolationsfængslinger af personer under 18 år i perioden 2001-2012

	Isolationsfængslinger af personer under 18 år	Varighed					I alt
		1-7 dage	8-14 dage	15-28 dage	29-42 dage	43-56 dage	
2001				1			1
2002				1	2		3
2003			1	4			5
2004		1	2	1		1	5
2005			2			2	4
2006		5	1				6
2007		1	4				5
2008		1	3				4
2009							0
2010				1			1
2011							0
2012							0

Oversigt over det samlede antal varetægtsfængslinger samt det samlede antal afsluttede varetægtsfængslinger i isolation i absolutte tal og i % af det samlede antal varetægtsfængslinger for 2001 – 2012

År	Antal påbegyndte varetægtsfængslinger ¹	Antal afsluttede varetægtsfængslinger i isolation ²	Andel isolationsfængslinger i forhold til varetægtsfængslinger
2001	5.839	553	9,5%
2002	6.086	501	8,2 %
2003	6.202	476	7,7 %
2004	5.907	580	9,8 %
2005	5.762	532	9,2 %
2006	5.919	475	8 %
2007	5.919	273	4,6 %
2008	6.124	327	5,3 %
2009	6.509	210	3,2 %
2010	6.663 (5.641) ³	127	1,9 %
2011	6.676 (5.558) ⁴	186	2,8 %
2012	5.507 ⁵	132	2,4 %

¹Kilde: Rigspolitiet. Det bemærkes, at antal varetægtsfængslede er opgjort på samme måde som i tidligere års redegørelser og omhandler som anført *påbegyndte* varetægtsfængslinger i 2011. Antallet kan ikke sammenlignes med det samlede antal varetægtsfængslinger i redegørelsen om langvarige varetægtsfængslinger i 2011 og 2012, der er opgjort på et andet grundlag og omfatter antallet af *afsluttede* varetægtsfængslinger inden for strafferetsplejen i henholdsvis 2011 og 2012 (se Rigsadvokatens redegørelse om anvendelsen af langvarige varetægtsfængslinger i 2011 og 2012).

²Kilde: Bilag A, tabel 1 (Justitsministeriets Forskningskontor, Statistik om isolationsfængsling i 2012).

³ Tallene i parentes stammer fra Rigsadvokatens redegørelse om anvendelsen af langvarige varetægtsfængslinger i 2011 og 2012. Se også note 1.

⁴ Se note 3.

⁵ Se bilag A, note 2 på side 2 samt tabel 3 side 3 inkl. noten hertil. Se også note 1 ovenfor.

Sager om varetægtsfængsling i isolation udover 8 uger i 2012

I 2012 var der 5 afsluttede isolationsfængslingsforløb med en varighed på mere end 8 uger.

1. fængslingsforløb

Isolationsperioden havde en varighed på i alt 84 døgn.

Om sagen kan følgende oplyses:

- 1 person
- Isolationsfængsling i 84 dage og 10 timer
- Sigtet for overtrædelse af straffelovens § 191

A var sigtet for overtrædelse af straffelovens § 191, ved i perioden fra 2009 til februar 2012 i forening med andre at have indsmuglet ikke under 25 kg amfetamin fra Holland og Tyskland til Danmark med henblik på overdragelse til en større kreds af personer eller mod betydeligt vederlag.

A blev den 27. februar 2012 varetægtsfængslet i isolation, da der var bestemte grunde til at antage, at varetægtsfængslingen i sig selv ikke var tilstrækkelig til at hindre arrestanten i at vanskeliggøre forfølgningen i sagen, jf. retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3, jf. § 770 a og b, idet der var ukendte medgerningsmænd, herunder udenlandske leverandører, på fri fod, og da der var tale om organiseret indsmugling af meget store mængder amfetamin, ligesom A havde den ledende rolle i forhold til de øvrige sigtede og stod for kontakten til de ukendte udenlandske leverandører.

A blev den 11. juni 2013 ved Retten i Esbjerg idømt fængsel i 16 år for overtrædelse af straffelovens § 191 samt udvist for bestandig. Dommen er under anke til Vestre Landsret.

2.-5. fængslingsforløb

Isolationsperioderne havde en varighed på i alt 74-77 døgn.

Om sagen kan følgende oplyses:

- 4 personer
- Isolationsfængsling i 74-77 døgn
- Sigtet for overtrædelse af straffelovens § 191

A, B, C og D var sigtet for overtrædelse af straffelovens § 191 ved den 4. juli 2012 ved en navngiven motorvejsafkørsel at have overdraget henholdsvis modtaget brutto 40 kg amfetamin med henblik på videreforarbejdning og videresalg til en større gruppe af personer på Sjælland og i København. A og B var tillige sigtet for overtrædelse af straffelovens § 192 a ved samme dato på en angiven adresse i København i forening at have været i besiddelse af en pistol samt skarpe patroner.

De sigtede blev varetægtsfængslet i isolation, da der var bestemte grunde til at antage, at varetægtsfængslingen i sig selv ikke var tilstrækkelig til at hindre arrestanterne i at vanskeliggøre forfølgningen i sagen, jf. retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3, jf. § 770 a og b, idet der var tale om 40 kg amfetamin samt risiko for påvirkning af medsigtede samt leverandører og aftagere på fri fod.

A blev den 30. oktober 2012 ved Retten i Næstved idømt en anbringelsesdom.

B blev den 7. december 2012 ved Retten i Næstved idømt 4 års fængsel, hvoraf 3,5 år blev gjort betinget

C og D blev den 21. februar 2013 ved Retten i Næstved idømt henholdsvis fængsel i 10 år og udvisning for bestandig samt en behandlingsdom.